

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/65/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114210304
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gizela Pavelová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2014:7114210304.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr. Gizelou Pavelovou v právnej veci starostlivosti o maloletú B. A., E.. XX.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťaťa U. A., E.. XX.X.XXXX, I. D.Š., K. Č.. XX a A. A., E.. XX.XX.XXXX, I. D., Y. Č.. XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I, v konaní o nariadenie výchovného opatrenia taktó

rozhodol:

N a r i a ě u j e maloletej B. A.D., E.. XX.X.XXXX výchovné opatrenie a u m i e s t ň u j e ju do Resocializačného strediska COR Centrum, n.o., Osloboditeľov 13 Badín, miesto výkonu opatrení: Janka Jesenského 889/2, 963 01 Krupina.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 23.4.2014 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podal návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým súd nariadi maloletej Dominike výchovné opatrenie a umiestnil ju do Resocializačného strediska COR centrum, n.o. v Krupine.

Svoj návrh odôvodnili tým, že v deviatom ročníku ZŠ mala na konci roka zníženú známku zo správania na stupeň 3. Začala študovať na Strednej odbornej škole poľnohospodárstva a služieb na vidieku. Vyučovanie vynechávala a zanedbávala. Žila so svojou matkou, staršou sestrou a mladším bratom. Matka jej výchovu nezvládala.

Maloletá bola od 24.10.2013 do 8.11.2013 hospitalizovaná na psychiatrickej klinike UNLP na Tr. SNP 1 v Košiciach a od 9.1.2014 do 28.2.2014 na odporúčanie pedopsychiatricky hospitalizovaná v DPL Hraň z dôvodu porúch správania a zneužívania viacerých psychoaktívnych látok.

V roku 2014 bola maloletá s rodinou zapojená do výchovného programu za účasti akreditovaného subjektu n.o. Miesto pod Slnkom, Hlavná 68 v Košiciach. Matka bola spolupráci naklonená, pretože po hospitalizácii dcéry v DPL Hraň očakávala od nej výraznejšiu zmenu v správaní. Správanie sa maloletej sa po prepustení z liečebného pobytu nezlepšilo.

Dominika prestala chodiť do školy. Po opakovaných intervenciách sa dostavila na vykonanie toxikologického vyšetrenia s pozitívnym výsledkom na marihuanu a pervitín.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny zistil, že zdravý fyzický a psychický vývoj maloletej bol ohrozený, v dôsledku užívania návykových látok jej hrozilo nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na jej zdraví. Žila neprimeraným spôsobom života, pre dieťa jej veku neprípustným. Rodičia jej výchovu nezvládali, nepredstavovali pre ňu prirodzenú autoritu, ktorú by rešpektovala a ktorá by bola schopná zamedziť jej pokračovanie v nevhodnom spôsobe života.

Súd návrhu kolízneho opatrovníka vyhovel a maloletú uznesením č. 21P/65/2014 - 12 zo dňa 24.4.2014 predbežne umiestnil do špecializovaného zariadenia, avšak zle ho označil.

Uznesením č. 21P/65/2014-23 zo dňa 6.5.2014 toto rozhodnutie zmenil a maloletej uložil výchovné opatrenie a nariadil mu pobyt v resocializačnom zariadení COR centrum na Tulskej ulici č. 38 v Banskej Bystrici.

Dňa 24.4.2014 začal súd uznesením konať vo veci samej bez návrhu.

Vypočul rodičov a kolízneho opatrovníka a z ich výpovedí a pripojených písomných dôkazov zistil, že maloletá B. sa nachádza v Resocializačnom zariadení v Krupine. Dieťa si uvedomilo, prečo sa dostalo do tohto zariadenia, je si vedomé toho, že pobyt v tomto zariadení mu pomáha, že sa jeho život začína uberať správnou cestou. B. je motivovaná k tomu, aby si uvedomovala dosahy svojich správaní a je predpoklad jej prevýchovy. Matka maloletej bola takisto na rodinnej terapii v resocializačnom zariadení a po konzultácii s vedením tohto ústavu zabezpečila pre svoju dcéru štúdium v Košiciach na Strednej odborne škole poľnohospodárstva a služieb na vidieku na Kukučínovej ulici. V minulosti už tam začala študovať, v súčasnosti sa chce vyučiť za kuchárku. Je dohodnuté, že na tejto škole bude študovať externe, čo sa týka teoretických predmetov a čo sa týka praktickej výučby, túto zabezpečí zariadenie v nejakej spádovej škole v okolí Krupiny. Kolízna opatrovníčka uviedla, že je potrebné maloletej rozsudkom nariadiť výchovné opatrenie a maloletú ponechať v tomto zariadení.

Zariadenie, v ktorom je maloletá umiestnená, má akreditáciu Ministerstva práce a sociálnych vecí SR a na jednotlivých pacientov dostávajú štátne dotácie. Na maloleté deti je to približne vo výške 600,- Eur mesačne.

Z výpovede matky maloletej súd zistil, že s dcérou boli problémy už v čase, keď končila základnú školu. Najprv si vybrala učilište, kde by sa učila za vizážistku - kozmetičku, bola veľmi nadšená touto perspektívou, ale zistili, že ani nezačala chodiť do školy. Potom začala navštevovať školu na Gemerskej ulici, matka pravidelne chodila na rodičovské združenia. Zistila, že dcéru škola nebaví, že je záškoláčka. To, že fetuje, zbadali veľmi neskoro. Matka dovtedy nemala možnosť poznať takého človeka a preto ani nevedela, že ich dcéra sa stala závislou na drogách.

S otcom maloletej sú rozvedení. B. žila s matkou, ale prestávala ju rešpektovať. Bola voči nej čoraz viac agresívnejšia. Matka vedela, že maloletá otca rešpektuje viac ako ju a preto ho požiadala o pomoc. B. u neho nechcela zostať, začala sa matke vyhrážať samovraždou. Tvrdila, že ona u otca nechce zostať. Preto začali chodiť aj na psychologické a psychiatrické vyšetrenia. Matka sa kontaktovala s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice a potom sa spoločne snažili riešiť jej problém. Pre matku bolo prekvapením, kam sa jej dcéra dostala. Nevedela, že existujú také zariadenia a B. takisto dobre nezvládala nástup do tohto zariadenia. Matka sa aj na ten ústav sťažovala, ale potom, čo sa rozprávala s MUDr. Mičkovou, ako aj s riaditeľkou toho zariadenia a potom, čo tam bola osobne, zistila, že to asi ich dcére prospeje. Chcela by svoju sťažnosť zobrať späť a chce, aby tam dieťa dokončilo pobyt. Dúfa, že B. sa vylieči.

Matka maloletej je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 109,40 Eur. Má aj mladšieho syna D.Á.E., ktorý má 9 rokov. Jeho otec na neho prispieva sumou 25,- Eur mesačne. Ústavu zatiaľ neplatila, posielala len vreckové dcére.

Na otázku prokurátora, kedy sa prejavili nedorozumenia medzi maloletou a matkou, alebo kde vidí matka zárodky jej problematického správania sa, matka uviedla, že sa tak stalo asi vo veku, keď malo dieťa 15 rokov. Mala výchovné problémy s dcérou, možno ju nevládala, nevedela ju správne podporovať - usmerňovať, dieťa začalo chodiť do partie. Do noci B. vysedávala pri počítači, začala fajčiť aj napriek tomu, že ona s tým nesúhlasila. Matka vychovávala dcéru sama od rozvodu, ktorý bol v roku 2001, dcéra mala vtedy asi 4 roky. Otca žiadala o pomoc až potom, keď prestala zvládať výchovu ich dcéry, aj keď sa otec starostlivosťou o dcéru nevyhýbal a na jej výživu pravidelne prispieval.

Z výpovede otca maloletej súd zistil, že sa po rozvode manželstva neoženil, nemá druhú rodinu. Bol ochotný pomáhať matke s výchovou ich dcéry, ale najdlhšie u neho vydržala týždeň. U neho mala pevný režim, musela sa hlásiť kam ide, kde sa nachádza, zo školy mala ísť domov, mala si robiť domáce úlohy, ale nepáčilo sa jej to, reptala proti tomu. Najprv ušla od neho na psychiatriu a neskôr sa vrátila ku svojej matke. On už v súčasnosti nemá na dcéru žiaden vplyv. S ním sa zo zariadenia, kde je dcéra umiestnená, nikto nekontaktoval. Dostal len rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia a predvolanie na pojednávanie. Mal by platiť na výživu B. 70,- Eur a 30,- eurami by mal prispievať na výživu staršej dcéry. Nie vždy dokáže uhradiť pravidelne výživné, pretože momentálne nikde nepracuje.

Podľa ust. § 37 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletemu dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletemu dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli a nariadi maloletemu dieťaťu

- a) pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) pobyt v špecializovaných zariadeniach najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých.

Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Na základe zistených skutočností a s prihliadnutím k uvedeným ustanoveniam zákona súd nariadil maloletej výchovné opatrenie a umiestnil ju do špecializovaného zariadenia, pretože jej priaznivý vývoj a zdravie boli vážne narušené a ohrozené jej nezodpovedným správaním.

Umiestnenie maloletej v resocializačnom zariadení a zotrvanie tam do ukončenia prevýchovného procesu je jednoznačne v jej prospech.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.